

Премијер лично захтевао разраду „плана Б”, али не и програм преласка на драхму

Атина – Грчка влада имала је „план Б” у случају изласка из монетарне уније, али никада није заговарала повратак на драхму, недвосмислено је посланицима и нацији са скупштинске говорнице поручио премијер Алексис Ципрас. На тај начин им је ставио до знања да је бивши министар финансија Јанис Варуфакис имао његову начелну сагласност да ради на програму којим би се заштитили интереси Грчке у случају опасности.

Премијера Ципраса је прозвала опозиција, која је захтевала да у скупштини заузме став према случају „Варуфакис”, који је прерастао у скандал после открића да је приликом стварања паралелног банкарског система Варуфакис намеравао да хакује личне податке пореских обвезника.

„Никада није постојао план изласка и монетарне уније, али је постојао план у случају опасности. Ако видите да ваши партнери припремају грегзит план, зар није логично да се и ми бранимо, да имамо свој план? Лично сам дао налог групи да ради на плану одбране у случају опасности! Био бих политички наиван, али и неодговоран да то нисам урадио”, одговорио је Ципрас на директно питање лидера Пасока Фофија Генимата, али није улазио у детаље Варуфакисовог плана хаковања података зарад стварања паралелног банкарског система.

Ципрас је социјалисте Пасока позвао да скандале траже у својим редовима и да се мање баве Варуфакисом и тајним плановима. „Ако је план изласка из монетарне уније постојао, зашто онда није и примењен када је постојало јасно 'не' народа на референдуму”, упитао је премијер Грчке.

Ципрас је штитио Варуфакиса који је у тренутку премијеровог говора био у скупштинској сали, рекавши да је као сви људи правио грешке. „Можете да га кривите за његов политички план, да му замерите због изјава које је давао, за шта је сам одговоран. Можете да му замерите одмор у невреме на Егини, брендиране кошуље које носи, али га нико не може оптужити да је узимао новац грчког народа или да је имао припремљен план да земљу гурне у понор. Такође, не може му нико рећи да је, док је био министар, као што су то чинили његови претходници, новац слао у стране банке”, закључио је премијер са питањима на ову тему.

И овом приликом Ципрас је изашао сув из воде и показао да добро влада аргументима, да је све вештији као говорник и да уме храбро да се носи са проблемима. Читав дан и добар део ноћи пре ове дебате у парламенту трајала је мучна и врло опасна расправа у Централном комитету Сиризе, која је дефинитивно разједињена. Партија са преко 30.000 чланова подељена је између Ципрасове линије и леве платформе бившег министра енергетике Лафазаниса, који отворено позива на повратак на драхму, одрицање од споразума са повериоцима, отварање сефова грађана и посезање са, како је рекао, „најмање 35 милијарди евра депозита који су равни новом кредиту, који ће Грчку скупо коштати”.

Одлучено је да се питање Сиризе и како даље решава не одмах на партијском референдуму, како је Лафазанис тражио, већ на партијском конгресу у септембру. Лидер партије Алексис Ципрас је упозорио чланство да посланици Сиризе који минирају рад владе приликом доношења одлука у парламенту могу да доведу и до њеног пада. Ципрас није спреман да буде премијер уколико нема посланичку већину јер је питање изгласавања новог споразума на дневном реду већ за две недеље, када се буде усвајао трогодишњи пакет финансијске помоћи, без кога, иако су реформе које се захтевају драконске, Грчка не може да опстане и плати доспеле дугове.

У међувремену, у Атини су у току преговори на највишем нивоу између представника институција, ЕУ, ММФ и Европске централне банке, и грчке делегације, коју предводи министар финансија Еуклид Цакалотос. Договори око детаља трећег пакета међународне финансијске помоћи вредног 86 милијарди не иду нимало једноставно јер повериоци постављају нове услове. Прецизније, инсистирају на спровођењу неких реформи које је из оправданих разлога грчка влада желела да остави за касније. Конкретно је реч о увођењу новог, већег ПДВ-а за пољопривреднике и спровођење реформи у сфери пензијског и радног законодавства. Времена је мало, тако да истовремено други део тима са гувернером грчке банке Јанисом Стурнарасом разговара о рекапитализацији банака и контроли кретања капитала. Већ за десет дана сва спорна питања морају да буду решена како би био припремљен меморандум који треба да се изгласа у грчком и парламентима неких земаља еврозоне.

Иначе, ММФ је закључио да може да учествује у преговорима о новој помоћи Грчкој, али да се Атина не може квалификовати за нови кредит фонда због превисоког нивоа дуга и лоших резултата у спровођењу реформи.

Јасмина Павловић Стаменић

(Политика)